

forsømt. Jeg skal i Forbindelse hermed tillade mig at bemærke, at paa Finantslovsforlaget for i Fjor var der ligesom i Mar under Indenrigsministeriet opført et Beløb af 150,000 Kr. til Hjælp til Etableringen af en forøget Dampskibsforbindelse mellem Esbjerg og London. Jordbruget har med stor Forventning set hen til denne Dampskibslinies Etablering, og man føler sig skuffet ved, at den ikke allerede er til Stede, men man tør vel haabe, at den i en nær Fremtid vil komme. Det vil imidlertid ikke alene være nok, at man etablerer en saadan Forbindelse og bringer den virkelig tilveie, men det gjælder ogsaa om at Jernbanelinierne, Jernbanetogene, Jernbanetrafikken arrangeres derefter, og at passende Jernbanetaxter tilveiebringes, saaledes at denne Handelsforbindelse kan komme til Nytte for hele Landet. I Forbindelse dermed vil jeg tillade mig at antyde, at er først en saadan Skibsfart — som den nævnte — ugentlig, daglig eller hveranden Dag tilveiebragt, gaar det her som overalt, Veiligheden giver Anledning til yderligere Udvikling, og denne vil særlig fremmes, tror jeg, ved hvis det er muligt, i Forbindelse hermed at indrette i Esbjerg et Frilager.

At mere lokal Interesse skal jeg tillade mig i Forbindelse med Jernbanernes og Kommunikationsmidlernes Udvikling at nævne Færgevesenet her i Landet. Paa forskjellige Steder er dette endnu Monopol. Jeg tror, det er en berettiget Fordring, at disse Monopoler afløses. Det er i Reglen paa fjerrere, affides liggende Steder, paa Steder, hvor Ministerne just ikke har Anledning til at anvende Millioner enten regulært eller provisoriisk. Det er kun smaa Summer, det dreier sig om; men derfor er det lige nødvendigt og nyttigt. Jeg kan anføre f. Ex. Færgerne ved Hadsund ved Mariager Fjord; den er en Hindring for, at Jernbanen fra Hadsund til Randers kan komme til nyttig Udvikling. Det gjælder der om at faae anbragt en Bro. Jeg ser ikke rettere, end at det maa være Statens Pligt at anbringe en saadan Bro over de Terrainer, hvor den har Højhedsret i Kraft af de samme Forpligtelser, som paahviler Kommunerne til at tilveiebringe offentlige Veie over deres Territorier. I Limfjordsøen findes der ogsaa Færger, der trænge til Afløsning eller som i det Mindste burde overdrages til Staten. Og ved Esbjerg skal jeg særlig henlede Opmærksomheden paa Færgerne fra Nordby til Esbjerg. Den bør absolut i en nær Fremtid afløses, eller Staten bør overtage den, idet den lille By, Nordby, paa Fanø efterhaanden, hvis den ikke hjæl-

pes, gaar sin Ruin indøde paa Grund af Esbjergs Udvikling. Forbindelsen med Fastlandet er meget vanskelig for denne Ø. Den er meget bekoftelig og burde overtages af Staten, saa at den derved kom ind under normale Kommunikationsforhold i Righed med andre Ene. Det bør gjøres saa meget mere, som Fanø rummer en energisk og dygtig lille Sømandsbefolkning, hvor det Serfhu finder Sted, at paa samme Tid, som andre Steder Seilskibsflaaderne gaa tilbage, rummer denne Ø ikke blot vedblivende Betingelsen for en dygtig Sømandsstand, men ogsaa Muligheden for at kunne vedblive at bygge og skaffe sig Indtægt af Farten med Seilskibe. Der forudsættes kun, at Færgemonopolet afløses, og at Nordby Havn samtidig uddybes, saaledes at den ikke lægger Hindringer i Veien for Skibsbyggeriet og Farten derfra. Det er forholdsvis kun faa Tusind Kroner, det dreier sig om; jeg skal kun nævne, at Renten af den Sum, der aarlig medgaar til det yndede Gendarmerikorps, vil være tilstrækkelig til i Løbet af 2—3 Mar at ordne dette Forhold. Endelig skal jeg erindre om, at Vendsyssel vistnok har et berettiget Krav paa en Gang at se Havneanlægget ved Hirtshals paabegyndt. Det vil være til Nytte for Jordbrug, Handel og Skibsfart.

Sluttelig er der en Ting, som jeg maa henlede det høie Things Opmærksomhed paa, og jeg vil ogsaa tillade mig at henlede Finantsministerens Opmærksomhed derpaa, det er Kreditforholdene. Ikke alene at Jordbruget tiltrænger en Institution, der kunde tilveiebringe en under de nuværende Forhold nødvendig Driftskredit, men der findes i Statsregnskabet opført et Beløb paa ca. 1,600,000 Kroner, som Staten har indstaaende i Landmandsbanken. Saavidt jeg veed, har Finantsministeriet stillet disse Penge til Raadighed for Landmandsbanken, for at den kan yde Landmændene den fornødne Driftskredit. Landmandsbanken tager 5 pCt. for disse Penge, en meget dyr Rente, og saa vidt jeg veed, faar Staten kun 1 pCt. af Landmandsbanken. Det er jo et temmelig eiendommeligt Forhold; men trods disse dyre Penge har der dog, saa vidt jeg veed, været benyttet ca. 2 Millioner af dem. Nu staar disse Penge for at skulle tilbagebetales; men Høsten har været saa slet, at vistnok de Allerfleste, der have set sig nødsagede til at modtage disse Penge, ville være yderlig slet stillede, hvis de nu skulde udbetale dem i Mar. Jeg tillader mig derfor at henstille til Finantsministeren, om han ikke kunde bevirke, at Landmandsbanken kunde give i det